

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“

НАИМЕНОВАНИЕ НА БАКАЛАВЪРСКАТА ПРОГРАМА	ФИНАНСИ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	3.8. Икономика
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ	Икономист
ПРОФИЛ НА ОБУЧЕНИЕТО (СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ)	
Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование (КРЕПВО)	Първи цикъл
Националната квалификационна рамка (НКР)	Ниво 6Б
Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР)	Ниво 6
Област на висше образование според UNESCO–ISCED 2013 CLASSIFICATION	03. Social Sciences, Journalism and Information 031. Social and behavioural sciences 0311. ECONOMICS
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО	4 години (8 семестъра)
ECTS КРЕДИТИ	Общо непо- малко от 240 ECTS кредита- не по-малко от 60 ECTS за учебна година, не по- малко от 30 ECTS кредита на семестър
ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ	Редовна, задочна и дистанционна
ПРОЦЕДУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ПРИЕМ	Изисквания за завършено образование: средно. Начини на кандидатстване: 1. Кандидат-студентите се явяват на конкурсен изпит - „Кандидатстудентски изпит по Агробизнес култура“. Тестът се базира на съдържанието на учебни помагала по „География на България“ и „География и икономика“. 2. Кандидат-студенти, издържали успешно държавните зрелостни изпити, съгласно Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план, участват в класирането с оценка от държавен зрелостен изпит. 3. Признават се и оценки от положени конкурсни изпити в други висши училища. Балообразуване: Балът за класиране се образува по шестобалната система като средноаритметична от следните три оценки: - оценката по български език от дипломата за средно образование;

	<p>- оценка по избор от дипломата за средно образование (математика, география и икономика, история и цивилизация, биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, икономика, информатика или чужд език);</p> <p>- оценката от изпитния тест, държавен зрелостен изпит или положен конкурсен изпит в друго висше училище.</p>
ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИИ	<p>Признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища с цел достъп до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование във Висше училище по агробизнес и развитие на регионите се извършва в изпълнение и допълнение на Закона за висше образование – чл. 21, т. 13, Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и Правилника на Висше училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР) за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и признаване на ОНС „доктор” и научната степен „доктор на науките”, придобити в чуждестранни висши училища или научни организации.</p>
ЗАВЪРШВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО <i>/изисквания за дипломиране /</i>	<p>Защита на дипломна работа или държавен изпит.</p> <p>До държавен изпит или защита на дипломна работа се допускат студенти, изпълнили всичките си задължения по учебен план.</p> <p>Изисквания за дипломиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Получаване на всички изискуеми кредити по бакалавърската програма. За завършване на обучението са необходими 240 кредита – 185 кредита за задължителни дисциплини, 28 кредита – избираеми, 12 – факултативни, 5 кредита – задължителна учебна практика, и 10 - за държавен изпит. Задължителната учебна практика се провежда в организации от всички области на стопанската дейност, както в страната, така и в чужбина; - За явяване на защита на дипломна работа студентът трябва да е с минимален успех от семестриалните изпити „Мн. добър 5“. <p>Завършилите студенти придобиват образователно-квалификационна степен "Бакалавър" и получават диплома за висше образование заедно с European Diploma Supplement според Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот - Ниво 6Б.</p>
ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО	<p>Обучението в специалност „Финанси” се извършва в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование и Правилника за организация на учебната дейност във ВУАРР за придобиване на образователно-квалификационна степен „Бакалавър” в професионално направление „Икономика”.</p> <p>Цели на обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • придобиване на теоретични и практико-приложни знания в областта на публичните и корпоративни финанси, банковото дело, инвестициите и финансовите пазар, така че студентите-финансисти да излязат подготвени и мотивирани за работа в практиката;

	<ul style="list-style-type: none"> • активно участие в учебния процес и формиране на умения и адекватно мнение по актуални финансови въпроси. Изграждане на навици за използване на технологиите и интернет средата за вземане на управленски решения; • осигуряване на актуално учебно съдържание в съответствие с потребностите на пазара на труда; • повишаване на възможностите за професионална реализация чрез внедряване на иновации в учебния процес и осигуряване на приемственост и интердисциплинарна връзка в обучението; • подпомагане практическото обучение на студентите чрез предоставяне на възможности за стаж в страната и чужбина. • завършилите студенти придобиват образователно-квалификационна степен „Бакалавър” съгласно чл. 42, ал. 1, т. 1, буква „б” от Закона за висшето образование – „Бакалавър” и получават 240 кредита съгласно Европейската система за натрупване и трансфер на кредити (ECTS) и европейско дипломно приложение /European Diploma Supplement/ според Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот – Ниво 6.
<p>МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБУЧЕНИЕТО</p>	<p>Основните методи на работа са активните.</p> <p>За лекциите това са предимно – лекция, съчетана с беседа; програмирана лекция, лекция с елементи на интерактивно и мултимедийно обучение. Лекциите се провеждат в интерактивна образователна среда, в която се залага на осъзната необходимост от информация; идентификация и решаване на проблеми в динамична среда. При преподаването на учебния материал се използват също и аудио-визуални средства, а обучението преминава под различни форми. Теоретичните знания задължително са подкрепени с много практически примери и казуси.</p> <p>За семинарните занятия се прилага – дискусия, беседа, решаване на казус, наблюдение.. Извънаудиторната заетост на студентите включва индивидуална работа по поставени задача, проект, консултации с преподавател, работа с литературни източници по проблема, маркетингови проучвания, участия в конференции ,студентски научни сесии, научни списания и др.</p> <p>В дистанционно обучение учебните материали и ресурси за самоподготовка /лекционни материали, литература, теми за курсови работи, реферати, казуси, есе, въпроси за генериране на тестове и др./ са разположени в интернет-базирана система за дистанционно обучение.</p>
<p>ПРОЦЕДУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ</p>	<p>Оценяването на знанията и уменията на студентите се осъществява от титуляр на дисциплина. Дейностите по оценяването се основават на следните принципи: прозрачност, безпристрастност, обективност и точност.</p> <p><i>Семестриалната оценка</i> е комплексна и се формира от различни елементи, като семестриален изпит, активност по време на лекциите/семинарните занятия, разработен курсов проект и др.</p> <p><i>Основни критерии за формиране на оценката</i> са: пълнота на</p>

усвояване на учебния материал, усвоена терминология, свобода на изказа, умения за интерпретация върху учебния материал, умения за практическо прилагане на теоретичните познания, аналитични и синтезиращи умения и способности, умения за формиране на изводи и обобщения.

Крайната оценка се формира от покриването на критериите за формиране на оценката, описани в учебната програма за всяка дисциплина.

Крайната оценка е по шестобалната система в съответствие със скалата по ECTS. Минималната оценка за успешно приключване на обучението е Среден 3, а максималната е Отличен 6, съотнесени по ECTS скала: A – отличен; B – много добър; C – добър; D, E – среден; Fx, F – слаб /не се присъждат кредити/.

Всяка учебна дисциплина от учебния план на специалността получава кредитен еквивалент съгласно учебния план.

Национална система за оценяване	
Отличен	5.50 – 6.00
Много добър	4.50 – 5.49
Добър	3.50 – 4.49
Среден	3.00 – 3.49
Слаб	2.00

Разпределение на оценките по Националната система	Оценки по ECTS	
	5.75 – 6.00	A (10%)
5.00 – 5.50	B (25%)	80% - 94%
4.25 – 4.75	C (30%)	61% - 79%
3.50 – 4.00	D (25%)	46% - 60%
3.00 – 3.25	E (10%)	40% - 45%
2.50 – 2.75	Fx	-
2.00 – 2.25	F	

ВРЪЗКА С ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

Учебно съдържание по дисциплините своевременно се актуализира в зависимост от промените в законодателната, технологичната, икономическата и т.н. среди, една от които е именно и пазара на труда. Следят се анализи на потребностите на пазара на труда, организират се семинари, конференции, уоршопове и др. с участието на бизнеса, предлагане на възможности за практическо обучение в страната и чужбина, с които се цели придобиване на търсени знания и умения, осигуряващи достъп и бърз прием на студентите във финансовите институции.

Задължително се включва представител на бизнеса в държавния изпит по специалността.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Сред основните резултати от обучението са:

1. Познания за основните икономически процеси и явления, пречупени през макро и микроикономическа гледна точка
2. Умения за работа в екип и за интерпретиране на знания в областта на публичните и корпоративни финанси
3. Възможност за анализиране на статистически и

	<p>иконометрични данни в икономиката</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Познаване на пазара и организацията на стратегическото и оперативното управление, както и маркетинговата дейност във фирмите 5. Задълбочени познания в областта на централното и търговско банкерство 6. Дискутиране на проблемите в областта на инвестициите в реални и финансови активи и търговията на финансов пазар 7. Използване на финансово-счетоводната информация за управлението на и контрол на работната документация 8. Познаване и работа със съвременните комуникационни и информационни технологии. 9. Активното използване на чужд език.
Знания	<p>Бакалаврите по финанси следва да притежават по-задълбочени и специализирани знания по:</p> <p>микро и макроикономика, статистика, търговско право, публични и корпоративни финанси, инвестиции и финансови пазари, счетоводство, маркетинг, централни и търговски банки, данъчна и митническа политика, бюджет и бюджетна политика, социално и застрахователно дело, финансов контрол и др.</p> <p>Конкретните знания по специалността кореспондират със заложените в НКР на Р България на ниво 6 Бакалавър:</p>
Умения	<p>Бакалавърът финансист трябва да притежава най-общо следните умения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да може да прави цялостен анализ на финансово-стопанската дейност на фирмата чрез използването на статистически и други методи за изследване; • да може да обработва, систематизира, анализира и извежда водещите тенденции в дейността на дружеството, с което да благоприятства процеса на вземане на инвестиционни решения; • да разработва финансов план и стратегия за разрастване фирмената дейност; • да познава банковите операции и услуги и да може да работи във фронт офис на банка; • да владее методи и средства, позволяващи бързо вземане на решения в конкурентна среда, прилагайки новаторство и творчество.
Компетентности	<p>Бакалавърът финансист трябва да притежава базови /ключови/ и специфични /диференцирани/ компетенции.</p> <p>Базовите компетенции засягат неговото умение за прилагане на практика придобитите знания и умения в областта на икономиката като цяло и в частност във финансовата и банковата сфера.</p> <p>Специфичните компетенции се отнасят до по-конкретни, диференцирани за банковата и финансовата сфера дейности, които могат да се извършват на практика. Като например:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да съставя баланс на фирма и да анализира нейната дейност; • да знае бюджета на държавата и да взема решения в областта на изпълнение на публичните приходи и разходи;

	<ul style="list-style-type: none"> • да познава банковите дейности и да може да работи в офис на банка; • да може да извършва основни счетоводни операции във фирмата и банката; • да умее да извършва финансов контрол; • да анализира процесите на финансовия пазар , да умее да взема решения за инвестиране във финансови инструменти и др.
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧЕБНИ ПРАКТИКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ СТАЖОВЕ	<p>По време на своето обучение студентите имат възможност да проведат учебна практика в рамките на програма Еразъм+ на база на притежаваната от ВУАРР разширена Еразъм Харта и сключени междуинституционални споразумения с европейски висши образователни институции и партньорски организации. Студентите могат да участват в проект „Студентски практики“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.</p> <p>Студентите имат възможности за провеждане на практическо обучение на база на сключени договори за сътрудничество между ВУАРР и работодателски организации, малки и средни предприятия, международни, национални, браншови или регионални организации и съюзи в областта на агробизнеса.</p>
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ	<p>Възпитаниците на специалност "Финанси" намират успешна реализация в: централната и търговските банки, малките и средните предприятия, финансовите отдели на големите фирми, инвестиционните посредници, финансово-брокерските къщи, застрахователните компании, пенсионните и здравно-осигурителни дружества, системата на министерство на финансите, митниците, данъчните подразделения, контролните органи, областните и общинските администрации, структурите на Европейския съюз и др.</p> <p>Сред професиите и длъжностите, където възпитаниците на специалността реализират успешна кариера, изпъкват: корпоративен финансов мениджър, валутен дилър, брокер, инвестиционен банкер, кредитен инспектор, митнически агент, данъчен инспектор, инвестиционен посредник, финансов аналитик, държавен експерт в министерства, ведомства, областни и общински администрации, финансов директор в публичния сектор и т.н.</p>